

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Lenka Stoláriková

Název práce: Juhokórejský jadrový program a americká podpora autoritativneho režimu

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Hornát

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce je zaměřená na americkou pozici vůči jihokorejským plánům jaderného programu v 70. letech a zároveň na otázku americké podpory tohoto autoritářského režimu. Sama autorka cíl práce definuje následovně: „Cílem této práce je analyzovat, či a do akej miery mohli Spojené štáty obmedziť finančnú a vojenskú podporu Južnej Kórey už na konci 70. rokov a vyvíjať nátlak na zvrhnutie autoritativneho režimu.“ Mezi klíčové otázky výzkumu patří, zda Spojené štáty, vzhledem k nedemokratičnosti jihokorejského režimu, mohly omezit podporu státu již na přelomu 70. a 80. let. Autorka se snaží ukázat, že právě jaderný program byl jedním z faktorů, proč se USA obávaly omezit svou podporu režimu, který měl problémy s respektováním základních lidských práv, čímž jeho veřejná podpora ze strany americké vlády vyvolávala debaty mezi americkými občany. V tomto ohledu se autorka pokouší kriticky zhodnotit teorii autorů Owena a Poznanskyho, která se zabývá momentem, kdy USA ukončují podporu diktátorů („When does America drop dictators“) a kterou v případě Jižní Koreje autorka považuje za nedostačující.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je originální ve dvou bodech, a to na jedné straně díky použití nedávno zveřejněných primárních dokumentů, které publikoval *National Security Archive* a za druhé v tom ohledu, že se autorka snaží konfrontovat a doplnit existující teoretický model Owena a Poznanskyho. Realizace tohoto cíle je však poněkud zmatečná. Struktura práce neprovází čtenáře „za ruku“ a ten si musí domýšlet, jak logicky na sebe jednotlivé části navazují. Na práci je poznat, že se částečně jedná o výzkum, který studentka a prováděla pro svou ročníkovou práci a určité části až „násilně“ zakomponovala do Bc. práce (např. kapitola 3.1. na mne působila tímto dojmem). V textu se tak poněkud chaoticky vzájemně prolínají dva výzkumné cíle – analyzovat americkou pozici vůči jadernému programu Jižní Koreje a snaha „rozšířit“ teorii Owena a Poznanskyho. V případě druhého cíle navíc není zcela jasné, proč by teorie vůbec měla být rozšiřována (viz. opodstatnění na str. 13: „V případě Južnej Kórey sa však ich univerzálne vysvetlenie javí ako nedostatočné.“). Místo rozšiřování teorie, se studentka mohla podívat na jiné autory, kteří vysvětlují americký obrat v podpoře autoritářských režimů k podpoře demokratizace z jiné perspektivy (např. Robinson, *Promoting Polyarchy: Globalization, US Intervention, and Hegemony*, 1996).

Struktura práce se tak rozpadá do tematických bloků, jejichž návaznost působí příliš „uměle“. V některých bodech je zároveň čtenář nechán s implicitním chápáním klíčových bodů – autorka např. mluví o možném „omezení podpory“ jihokorejského režimu ze strany USA, ale není zcela jasné, co tímto termínem myslí. Šlo o stažení amerických jednotek? Omezení finanční pomoci? Omezení diplomatické podpory či rovnou přetrhání vztahů?

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Stylistiku a gramatiku slovenského jazyka nejsem schopen hodnotit. Poznámkový aparát je sjednocený a grafická úprava je adekvátní (i když ne zcela podle stanovené šablony).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z práce je smíšený. Autorka si vybrala zajímavé téma, které měla zmapované již ve své ročníkové práci, ale celá práce působí nesourodým dojmem a občas se v logice argumentace čtenář těžce orientuje. Za silnou stránku považují teoretické ukotvení, byť se autorka mohla obrátit i na jiné autory (např. zmiňovaný Robinson), kteří se zabývají otázkou americké podpory „diktátorů“ během studené války. Za slabou stránku považují roztržitost práce, a tedy její nekonzistentnost, která brání čtenáři v uchopení výzkumné otázky. Koneckonců, hlavní závěr práce sám ukazuje, že „teorie Owen Poznansky“ (a její „rozšíření“) ani v práci nemusela figurovat jako středobod výzkumu, ale pouze jako určitý referenční rámec: „Z uvedených informací vyplývá, že za americkým rozhodnutím stojí viacero dôvodov – značná miera antiamerikanizmu v opozícii voči Pakovmu a Čonovmu režimu, pomerne silný vplyv ZSSR a komunistickej ideológie, intenzita severokórejského zbrojenia a v neposledním rade Pakove snahy o jadrový program súvisiace s potenciálnym stiahnutím americkej podpory. Dosadením týchto premenných do našej rovnice sa dopracujeme k rovnakému výsledku, jako vtedy Spojené štáty – na konci 70. rokov ešte nebolo možné prestať s podporou tohto režimu.“ (str. 29).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Tehdejší korejské autority i USA identifikovaly povstání v Kwangdžu v květnu 1980 jako vedené sympatizanty komunistů a severokorejského režimu, dnes je toto povstání často považováno za součást demokratizačních snah. Jak na událost nahlíží dnešní historici, nebyla to pro USA promarněná šance, jak režim demokratizovat?
2. Má teorie Owen Poznansky (a tedy i Vaše práce) relevanci a přesah i pro dnešní zahraniční politiku USA? Například vzhledem k americké podpoře Saúdské Arábie?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji komisi na základě průběhu obhajoby udělit známku C či D.

Datum:

Podpis: Jan Hornát v.r.

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.